

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 333. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515386473936/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

- 7 *Tilten*: efter en novelle *Nytårsgaven* (i: *Lø* 1820) med undertitlen *Brudstykker af en fattig engelsk Landsbypræsts Dagbog*. B.s novelle skulle fra først af opfattes som underholdende dokumentarisme i tidens svag, en illusion, som er opgivet ved udg. af *SN*, jf. titelændringen til *En Landsbypræsts Dagbog – Hr. (Søren)*. Sådan tilfaldt endnu på den tid stedets præst. – *han slukkede Lyset* (...): folkeovertro: Hvis man kom til at slukke lyset nytårsaften, ville man dø inden næste nytår. – *agnus gratias!*: lat. lad os takke! – *Conselinus Nepos* (25-24 f.Kr.): rom. historiker, hvis skrifter bragtes ved begynderundervisning i latin. – *Der loves mig for*: det aner mig. – *in nomine Jesu!*: lat. i [esu] navn! – *Skytte*: en s. stod i en jagtherres (herremands) tjeneste, passede jagthundene, skaffede vildt osv. – *mi fili!*: lat. min søn! – *omni est pulvina diaboli*: lat. Ledsgang er Djævelens hovedpude; udskrives den ital. kirkefader Ambrosius (340-397); udtrykket har måske sin oprindelse i *Orkneyshede* har lært noget godt fra det apokryfe skrift Jesu Strachs Visdom 33,31. – *som en Slibsteen*: helt ubegyrbeligt. – *die St. Martini*: Mønstersdag = 11. nov.
- 8 *vellem hanc esse filium meum!*: lat. Gid han dér var min søn! – *Cicero, Marcus Tullius* (106-43 f.Kr.): rom. statsmand og forfatter. – *Vildbase*: vildorme. – *Kindhest*: ørefigen. – *habent!*: lat. Lad ham få den, dvs. det har han godt af. – *Calcedi Janua*: rom. datering: 1. jan. – *Proh dolor!*: lat. hvilken smerte! – *ve me miserum!*: lat. ak, jeg elendige. – *fugisti cor meum!*: lat. Du har knust mit hjerte. – *Gud! giv mig Sin* (...): 1. Kron. 29,19. – *patet!* (...) *meum!*: lat. Fader! i dine hænder befaler jeg min ånd! Luk. 23,46. – *sons* (...) *poenitentium!*: lat. Nu straffes du – du angret alt for sent! Fra fabeln om næven og ravnene, den rom. digter Phaedrus' fabelsamling, t. bog, 13. 1-12. P. var kejser Tiberius' (14-37) samtidige. – *Prædie iduum Januarii MDCCXIX*: lat. datering: 12. jan. 1709. – *facie Middagsmad*: Som latinskoleelev skal Morten bo i Viborg. Faderen skal træffe afale for ham om et dagligt, billigt middagsmåltid. – *det er skæer til*: det er for dyrt. – *Brev til Titianus*: den rom. digter Ovid (43 f.Kr.-17 e.Kr.) skrev i sin forvisning til Pontus ved Sortehavet nogle digte i brevform, heraf to til vennen Titianus (*Epistolar ex Ponto* IV, 12, 34). – *cheud mortuus est!*: Ak! han er død! – *Mønning(en)*: tagryg. – *Kaallone*: jy. koldkenhave.
- 9 *Idibus Januarii MDCCXIX*: rom. datering: 13. januar 1709. – *XVIII Calend. Febr.*: rom. datering: 15. jan. – *Manden i København*: jy. herremanden til København. – *synger for Døren*: De lærde skolers elever (*Stolepeblingsene, Lathueme*), raggede til hvets ophold ved korsang foran borgernes huse. Skikken blev forbudt 1756. – *sæt såvist, dog*. – *valere plurimum!*: lat. et varmt farve! – *ven-didit libertatem!*: lat. jeg har solgt min frihed. – 12 *Siltdaler*: Mortens festpenge. 1 s. var 4 mark (1 rigsdaler, 8 gode dalere), var 6 mark; konverteredes i 1875 til 2 kr.). – *Udvissning*: brandsel; egl. mærkning af træer, der skal fældes. – *rigtig*: virkelig.
- 10 *Miekerske(n)*: smøkkerneske. – *Fruepigen*: fruens kammerpige. – *an amoris* og *remedium amoris*: to erotiske leredigte af Ovid (se n.t.s. 8): »Om elskovskunsten» og »Midler mod elskovs. – *obstinere manus*, lat. (fordret) væk